

İŞGALCİ İSRAİL'İN YILLARDIR GAZZE HALKINA UYGULADIĞI HUKUKA AYKIRI ABLUKA

Ayşe DOĞANGÜZEL, 1 Ağustos 2025

Bu çalışmamızın amacı, işgal rejimi İsrail'in hukuka aykırı olarak yıllardır Gazze halkına uyguladığı ablukayı hukuki açıdan tahlil etmek ve 7 Ekim 2023 tarihinden sonra şiddeti artan abluka sonucunda çoğunluğunu çocuk ve kadınların oluşturduğu on binlerce sivilin açlıktan ölüme terkedildiğini, açlığın bir silah olarak kullanıldığını, insani yardım koridorunun açılması ve ablukanın kaldırılmasına yönelik birçok Birleşmiş Milletler kararı ve Uluslararası Adalet Divanı tedbir kararı bulunmasına rağmen bu kararların müeyyidesi olmaması sebebiyle uygulanmadığını, uluslararası hukuk sisteminin işlevsiz kaldığını, insani yardım maskesi altında 2 Mart 2025 tarihinden sonra İsrail-ABD ortaklığıyla yapılan gayri insani, gayri vicdani ve gayri ahlaki yapılan dağıtımların soykırıma dönüştüğünü ortaya koymaktır.

I. ABLUKA KAVRAMI VE İŞGALCİ İSRAİL'İN GAZZE ABLUKASI

A) Genel Olarak Abluka Kavramı

Uluslararası hukukta bir devletin belirli bir limanını, bölgesini veya ülkesinin tamamını düşman ya da tarafsız tüm devletlerin gemi ve/veya uçaklarına kapatma veya kısıtlama eylemi abluka olarak ifade edilmektedir. Burada bir devletin dış dünya ile olan bağ ve ulaşımının diğer devlet tarafından zor ve kuvvet kullanmak suretiyle kesilmesi söz konusudur. Uygulama zamanı ne olursa olsun ablukanın amacı devleti yalnızlaştırmak¹, açık denizlere çıkışını ve diğer devletlerle olan tüm ticarî münasebetlerini keserek savaşı sürdürebilme yeterliliğini ortadan kaldırmak ya da bunu azaltmaktır.

Abluka, silahlı çatışma kapsamında muharıplerden herhangi biri tarafından meşru müdafaa amacıyla tek taraflı olarak uygulanabileceği gibi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından da uygulamaya konulabilir. Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın "Barışın Tehdidi, Bozulması ve Saldırı Durumunda Yapılacak Hareket" başlığını taşıyan VII. Bölümü kapsamında; barışın tehdit edilmesi, bozulması veya bir saldırı fiilinin

¹ Hilal CECENPINAR, Uluslararası Hukuk Uyarınca Ablukanın Hukuki Çerçevesinin Belirlenmesi, TAAD, sy. 62, 2025.

gerçekleştirilmesi hâlinde, Güvenlik Konseyinin 42. madde uyarınca başvurabilecek olduğu zorlayıcı tedbirler arasında ablukaya da yer verilmektedir².

B) Gazze Halkına Yıllardır Uygulanan Hukuka Aykırı Ambargo

Akdeniz kıyısında bulunan Gazze Şeridi, yaklaşık 41 kilometre uzunluğunda, 10 kilometre genişliğinde olup kuzeyi ve doğusunda İsrail, güneyinde Mısır Devleti yer alan küçük bir toprak parçasıdır. Bu bölgenin en büyük şehri olan Gazze’de yaşayan 2 milyon civarındaki nüfusun %70 kadarı, işgalci İsrail’le 1948 yılında yaşanan savaş sonrası siyonist İsrail yönetiminin yaptığı katliamlardan, baskınlardan, tehditlerden bunalan, topraklarını terk etmek zorunda bırakılan, sürülen mültecilerden oluşmaktadır.

1947 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nda kabul edilen 181 sayılı karar ile Filistin’den İngiliz mandasının çekilmesi, Kudüs’e uluslararası bir statü verilmesi, Arap ve Yahudi Devleti olmak üzere iki farklı devletin kurulması konularında karar alınmıştır. Bu kararı benimsemeyen Arap ülkeleri ile 1948 yılında Filistin toprakları üzerinde kuruluşunu ilan eden İsrail arasında savaş çıkmıştır. Savaş sonrasında İsrail işgal ettiği toprakları genişletirken, Mısır da Gazze Şeridi’ni ilhak etmiştir.

1967 yılında yaşanan Altı Gün Savaşı’nda Mısır devletini yenen İsrail, Doğu Kudüs’ü, Batı Şeria’yı, Sina Yarımadası ile Gazze Şeridini ve Suriye’nin Golan Tepelerini işgal etmiştir. Siyonist İsrail ancak 2005 yılına gelindiğinde Gazze’den çekilmiştir.

2006 yılında yapılan seçimlerde Filistin İslami Direniş Hareketi (Hamas), 132 sandalyeli Filistin Meclisi’nde 76 sandalyeyi alarak Filistin Ulusal Yönetimi’nde hükümet kurmaya hak kazanmıştır. Demokratik bir seçimle yönetime gelmiş olmasına rağmen başta İsrail olmak üzere ABD ve Avrupa ülkeleri tarafından meşru kabul edilmeyen Hamas yönetimine karşı yaptırımlar başlatılmıştır. Gazze, Siyonist İsrail tarafından havadan, karadan ve denizden abluka altına alınmıştır. Gazze üzerindeki bu yasadışı abluka, İsrail’in soykırımının başladığı 7 Ekim 2023 tarihi sonrasında da şiddeti artarak devam etmektedir.

İşgalci İsrail, abluka altında tuttuğu Gazze Şeridi’nin etrafına 2017-2021 yılları arasında 65 kilometre uzunluğunda bir beton duvar örmüş ve geçişleri engellemek üzere bu duvarın altına sensörlü yeraltı bariyeri, üstüne ise 6 metreden daha yüksek akıllı bir çit yerleştirmiştir. Denizden girişleri engellemek için de deniz bariyeri inşa etmiştir. Uzaktan kumandalı silah,

² Ahmet Hamdi TOPAL, İsrail’in Gazze Ablukası ve Mavi Marmara Saldırısı, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, c. 32, sy. 1, 2013.

radar, kamera ve kokpitlerden oluşan koruma sistemi ile Gazze'yi yüksek güvenli bir açık hava hapishanesine döndürmüştür³.

Uzun zamandır devam eden abluka uygulaması, Gazze halkı için çok kötü sonuçlar doğurmuştur. Siyonist İsrail, abluka ile Gazze halkını yıllardır artarak devam eden kötü şartlarda yaşamaya zorlamış, ablukayı bir toplu cezalandırma yöntemi olarak kullanmıştır. Gazze halkı, günlük hayatta ihtiyaç duyulan gıda, içme suyu, barınma, elektrik, yakıt, temel ilaçlar ve tıbbi bakım ile yapı malzemeleri konusunda ciddi kıtlıklara maruz bırakılmıştır.

Gazze'deki suların %98'i kirli ve içilemezdir. Bölge sakinleri her gün 22 saate yakın elektrik kesintisi yaşamaktadır. Tarım arazilerinin %35'i İsrail rejiminin tehditleri nedeniyle ulaşılamaz durumdadır. Gazze'de yaşayan balıkçılar, işgalci İsrail rejimi tarafından uygulanan kısıtlamalar nedeniyle Gazze'nin karasularının ancak %15'ini kullanabilmektedirler. 7 Ekim 2023'ten sonra siyonist İsrail'in Filistin deniz sahası üzerindeki kontrolü önemli ölçüde artmış ve bu durum deniz ablukasının olumsuz çevresel etkilerini daha da kötüleştirmiştir. İşgalci İsrail, balıkçılık ve her türlü deniz erişimi de dahil olmak üzere Filistinlilerin deniz faaliyetlerine kapsamlı bir yasak getirmiştir.

Ciddi bir hastalığa yakalanan ve Gazze dışında uzman tedavisine ihtiyaç duyan birinin tedavi için İsrail rejiminden izin alması gerekmektedir. Dünya Sağlık Örgütü Raporuna göre, taleplerin yaklaşık yarısı reddedilmekte, onay verilse bile bazen çıkış izni çok geciktiği için hasta, sağlık kurumuna erişmeden hayatını kaybetmektedir⁴.

Gazze dünyanın en yüksek işsizlik oranına sahiptir ve nüfusunun yarısından fazlası yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Birleşmiş Milletler istatistiklerine göre Gazze'de yaşayan halkın yüzde 80'i fakir ve uluslararası yardımlara muhtaçtır.

Birleşmiş Milletler, 2012 yılında yayınladığı bir raporda, ablukanın azaltılması için hiçbir önlem alınmadığı takdirde Gazze'nin 2020 yılına kadar "yaşanılmaz" hale geleceğini bildirmiştir⁵. Öngörülen tarihten üç yıl sonra Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları öncülüğünde 7 Ekim 2023 tarihinde işgalci İsrail'e karşı başlatılan "Aksa Tufanı" saldırısı, işgalci İsrail ablukası altında on altı yıllık gayri insani bir şekilde hapishane hayatı yaşatılan Gazze halkının bu yaşadıklarına karşı verdiği haklı bir tepkidir.

³ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israil-gazze-seridinin-cevresine-ordugu-beton-duvari-tamamladi/2441441>

⁴ <https://rasthaber.com/en/post/bati-asya/gazze-de-hayat-bir-acik-hava-hapishanesinde-varolus-mcadelesi-138976>

⁵ <https://www.unrwa.org/userfiles/file/publications/gaza/Gaza%20in%202020.pdf>

II. ABLUKA VE İNSANİ YARDIM GEÇİŞİNİ ENGELLEMENİN HUKUKİ TAHLİLİ

Terörist İsrail, hiçbir şekilde uluslararası hukukla, insan haklarıyla, adaletle, ahlakla ve evrensel değerlerle kendini bağlı görmeyen, yayılmacı, ırkçı ve sömürgeci bir devlettir. Gazze’de hala uygulanan korkunç soykırım, katliam ve zulmü, halkının büyük çoğunluğu da desteklemektedir. İşgalci İsrail’in Gazze Şeridi’ne yıllardır uyguladığı abluka, uluslararası hukuk kurallarına aykırıdır. Hukukî mesnetten yoksun ve meşruiyetten uzaktır.

A. İsrail’in Gazze Halkına Yönelik Ablukası Toplu Cezalandırma Yasağının İhlalidir.

Toplu cezalandırma, Dördüncü Cenevre Sözleşmesi’nin 33. maddesi gereğince yasaklanmıştır. “Kollektif cezalar, yağma, zararlar mukabele yasağı ve şahsi sorumluluk esasının uygulanması” başlıklı 33. maddeye göre; “Himaye gören hiçbir şahıs, bizzat işlemediği bir cürümden dolayı tecziye edilemez. Kollektif cezaların tatbiki keza diğer bilcümle tehdit ve tedhiş tedbirlerinin ittihazı memnudur.”

İsrail, Gazze halkı 2006 yılı seçimlerinde Hamas’ı seçtiği için onlara karşı yıllardır abluka uygulayarak toplu cezalandırma yöntemini kullanmaktadır.

B. İşgalci İsrail’in Gazze Ablukası, Sivilleri Aç Bırakma Yasağının İhlalidir.

1) 1949 tarihli Cenevre Sözleşmelerine Ek Uluslararası Silahlı Çatışma Mağdurlarının Korunmasına İlişkin 1. Protokolün “Sivil halkın yaşamını sürdürebilmesi için vazgeçilmez olan malların korunması” başlıklı 54. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasına göre;

“1. Bir savaş yöntemi olarak sivilleri aç bırakmak yasaktır.

2. Sivilleri aç bırakmak, sivillerin taşınmasına neden olmak ya da başka bir düşünceyle ya da başka hangi amaçla olursa olsun, taşıdıkları yaşamsal değer yüzünden düşman taraf ya da sivil halkı bunlardan mahrum bırakmak amacıyla, yiyecek maddeleri ve yiyecek maddelerinin üretimi için tahsis edilen tarım alanları, tarım ürünleri, sürü hayvanları, içme suyu tesisleri ve depoları ve sulama kanalları gibi halkın yaşamını sürdürmesi için vazgeçilmez olan mallara saldırmak, bunları yok etmek, ortadan kaldırmak ya da kullanılamaz hale getirmek yasaktır.”

2) 1949 tarihli Cenevre Sözleşmelerine Ek Uluslararası Olmayan Silahlı Çatışma Mağdurlarının Korunmasına İlişkin 2. Protokolün “Sivil halkın hayatta kalması için vazgeçilmez olan malzemenin korunması” başlıklı 14. maddesine göre;

“Sivilleri aç bırakmayı çatışma yöntemi olarak kullanmak yasaktır. Bu nedenle, gıda maddeleri, gıda maddelerinin yetiştirildiği tarım alanları, ekinler, hayvanlar, içme suyu tesisleri ve depoları

ve sulama tesisleri gibi sivil halkın hayatta kalması için vazgeçilmez olan mallara saldırarak, bunları yok etmek, yerinden kaldırmak ve kullanılamaz hale getirmek yasaktır.”

Sınır kapılarının kapatılması ve insan hayatı için zorunlu gıda malzemelerinin ulaşmasının engellenmesi bu yasağın ihlal edilmesi demektir⁶.

3) Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesinin “Yaşama Standardı Hakkı” başlıklı 11. maddesinde yer alan;

“1. Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, herkesin kendisi ve ailesi için yeterli bir yaşam standardına sahip olma hakkını, buna yeterli beslenme, giyim ve barınma hakkı ile yaşam koşullarının sürekli iyileştirilmesi hakkını tanırlar. Taraf Devletler, bu hakkın gerçekleşmesini sağlamak için uygun adımları atacak ve bu bağlamda özgür rızaya dayalı uluslararası iş birliğinin temel önemini kabul edeceklerdir.

2. Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, herkesin açıktan kurtulma temel hakkını kabul ederek, bireysel olarak ve uluslararası işbirliği yoluyla, özel programlar da dahil olmak üzere, aşağıdaki amaçlar için gerekli olan önlemleri alırlar:

(a) Teknik ve bilimsel bilgiden tam olarak yararlanarak, beslenme ilkelerine ilişkin bilgiyi yayarak ve doğal kaynakların en verimli şekilde geliştirilmesi ve kullanılmasını sağlayacak şekilde tarım sistemlerini geliştirerek veya yeniden düzenleyerek gıda üretimi, muhafazası ve dağıtımını yöntemlerini iyileştirmek;

(b) Hem gıda ithal eden hem de gıda ihraç eden ülkelerin sorunlarını dikkate alarak, dünya gıda kaynaklarının ihtiyaçlara göre adil bir şekilde dağıtılmasını sağlamak.” hükmü ile beslenme hakkının korunması amaçlanmıştır.

Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi’nin 11. madde ile ilgili 12 No’lu Genel Yorumunda; Devlet taraflarının, "bireylerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek miktarda ve kalitede, zararlı maddelerden arındırılmış ve belirli bir kültürde kabul edilebilir gıdayı sürekli olarak" sağlama yükümlülüğünü gerçekleştirmeleri gerektiği belirtilir⁷.

4) Birleşmiş Milletler 2018 tarih ve 2417 sayılı kararı ile açlığın bir savaş silahı olarak kullanılmasını kınamakta, gıda güvenliğini sağlamak için barışı koruma operasyonlarının

⁶ Nour ALMASSRİ, Gazze Ambargosunun Hukukiliği Değerlendirmesi, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Nisan 2019.

⁷ Chase SOVA, Starvation Crimes and International Law, CSIS, 2024.

genişletilmesini ve açlık suçları nedeniyle uluslararası insani yardım hukukunu ihlal edenlere yaptırım uygulanmasını önermektedir.

C. Gazze Ablukası, Soykırım Suçu, İnsanlığa Karşı İşlenmiş Suç ve Savaş Suçudur.

1) a- Soykırımcı İsrail'in Gazze halkına uyguladığı abluka, Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Tüzüğü 6/1-(c) maddesine göre soykırım suçunu oluşturur:

“Bu tüzüğün amaçları bakımından “soykırım”, ulusal, etnik, ırki ya da dini bir grubu kısmen veya tamamen yok etmek amacıyla gerçekleştirilen aşağıdaki eylemleri kapsamaktadır: (c) fiziksel olarak kısmen ya da tamamen yok etmek kastıyla, grubu ağır yaşam koşullarına maruz bırakmak,”

b- Yine 1948 tarihli Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'nin 2/1-(c) maddesine göre,

“c) ulusal, etnik, ırksal veya dinsel bir grubu, kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla grubun bütünüyle veya kısmen, fiziksel varlığını ortadan kaldıracak hesaplanarak, yaşam şartlarını kasten değiştirmek, soykırım suçunu oluşturur.”

Abluka kapsamındaki şartlar Gazze halkının yok edilmesine yöneliktir.

2) Abluka, Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Tüzüğü 7/2-(b) maddesi gereğince insanlığa karşı işlenmiş suç sayılmaktadır:

“(b) “Toplu yok etme”, nüfusun bir bölümünü yok etmek amacıyla, yiyecek ve ilaca erişimden mahrum bırakmanın yanı sıra, yaşam koşullarını kasten kötüleştirmeyi de içerir.”

3) Siyonist İsrail'in Gazze halkına karşı uyguladığı abluka, UCM Roma Tüzüğü'nün 8/2-(b)-xxv) maddesine göre de savaş suçu sayılır:

“Cenevre Sözleşmeleri ile sağlanan yardım malzemelerini bilerek engelleme dahil olmak üzere, yaşamları için vazgeçilmez maddelerden mahrum etmek suretiyle sivillerin aç bırakılmasının, bir savaş yöntemi olarak kullanılması savaş suçu anlamına gelmektedir.”

D. İnsan Haklarının Genel Bir İhlalidir.

İşgalci İsrail'in Gazze halkına yönelik ablukası, Gazze halkının uluslararası hukukun onayladığı temel insan haklarından faydalanmasına engel teşkil etmektedir. Bu hakların başında hayat, barınma, beslenme, giyim, sağlık, eğitim ve çalışma hakları gibi temel insan hakları gelmektedir. Beslenme hakkı, hayat hakkıyla doğrudan bağlantılı temel bir insan hakkıdır ve bu nedenle uluslararası hukuk uyarınca ihlal edilemez.

Soykırımcı İsrail'in yıllardır uyguladığı ablukadan en çok çocuklar etkilenmiştir. Filistin'deki resmi raporlara göre, devam eden soykırımda hayatını kaybedenlerin yüzde altmıştan fazlasını kadın ve çocuklar oluşturmaktadır⁸.

Yaşama Hakkı, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 3. maddede, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 2/1. maddede, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi 6/1. maddede düzenlenmiştir. BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 6/1. maddesinde, her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğu, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı devletlerin göstermesi gerektiği belirtilmekte, çocuğun fiziksel, ruhsal ve zihinsel gelişimini tehdit eden tüm durumlarla ilgili gerekli müdahaleleri zaman kaybetmeksizin alınmasında devletler sorumlu kılınmaktadır.

Katil İsrail'in canice uyguladığı kasıtlı aç bırakma ve sistematik öldürme politikası sebebiyle binlerce çocuk şehit olmuştur. Gazze'deki Filistin hükümetinin Medya Ofisi, 23 Mart 2025 tarihinde yaptığı açıklamada, 3 bin 500 çocuğun yetersiz beslenme, gıda eksikliği ve açlık nedeniyle ölüm tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu belirtmiştir. Açıklamada ayrıca siyonist İsrail'in soykırımı sonucunda 4 bin 700 Filistinlinin uzuvlarının ampute edildiğine, bunların yüzde 18'inin çocuklar olduğuna dikkat çekilmiştir⁹.

Birleşmiş Milletler (BM) İnsani İşler Koordinasyon Ofisi'nden (OCHA), 30 Nisan 2025 tarihinde yapılan açıklamada İsrail'in ablukası ve sınır kapılarını kapatması nedeniyle Filistinli bebeklerin yüzde 92'sinin temel gıdalardan yoksun olduğu belirtilmiştir¹⁰.

E. Uluslararası İnsancıl Hukukun İhlalidir.

İşgal yönetimlerinin, gerekli tıbbi yardımları ve gıda malzemelerini insanlara ulaştırmak için çaba göstermeleri bir zorunluluktur.

a) Harp Zamanında Sivillerin Korunmasına İlişkin Cenevre Sözleşmesi'nin 23/1 maddesine göre; “Her Yüksek Sözleşmeci Taraf, diğer Yüksek Sözleşmeci Tarafın sivillerine yönelik tıbbi ve hastane malzemeleri ile dini ibadetler için gerekli tüm sevkiyatların, bu taraf hasım olsa bile, serbest geçişine izin verecektir. Aynı şekilde, on beş yaşın altındaki çocuklar, hamile kadınlar

⁸ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/gazzedeki-cocuklar-israilin-katliami-ve-aclik-kiskacinda-hayatta-kalma-mucadelesi-veriyor/3529129>

⁹ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/gazzedeki-cocuklar-israilin-katliami-ve-aclik-kiskacinda-hayatta-kalma-muca-delesi-veriyor/3529129>

¹⁰ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/gazzedeki-cocuklar-israilin-katliami-ve-aclik-kiskacinda-hayatta-kalma-muca-delesi-veriyor/3529129>

ve doğum yapan kadınlar için gerekli tüm temel gıda maddeleri, giyim eşyaları ve tonik sevkیاتlarının da serbest geçişine izin verecektir.”

Harp Zamanında Sivillerin Korunmasına İlişkin Cenevre Sözleşmesi’nin 55. maddesi ise işgal altındaki topraklarda bulunan sivillerin temel ihtiyaç maddelerinin, işgalci devlet tarafından sağlanması yükümlülüğüne ilişkindir.

b) 1949 tarihli Cenevre Sözleşmelerine Ek Uluslararası Silahlı Çatışma Mağdurlarının Korunmasına İlişkin 1. Protokolün “İşgal Altındaki Topraklarda Temel İhtiyaçlar” başlıklı 69. maddesine göre ayrıca;

“1. Dördüncü Sözleşmenin 55. maddesinde belirtilen yiyecek ve tıbbi malzeme yükümlülüklerine ek olarak, İşgalci Güç, elindeki imkânların azamisi ölçüsünde ve hiçbir olumsuz ayırım gözetmeksizin, işgal altındaki topraklardaki sivil halkın yaşaması için gerekli olan giyecek, yatak, barınma araçları ve diğer malzemeler ile dini ibadetler için gerekli eşyaların sağlanmasını da sağlayacaktır.

2. İşgal altındaki topraklardaki sivil halkın yararına yapılan yardım eylemleri, Dördüncü Sözleşmenin 59, 60, 61, 62, 108, 109, 110 ve 111. maddeleri ile bu Protokolün 71. maddesi tarafından düzenlenir ve gecikmeksizin uygulanır.” şeklinde yükümlülükler bulunmaktadır.

c) Yine 1. Protokolün “Yardım Eylemleri” başlıklı 70. maddesinde de,

“1. Çatışmaya taraf olan bir ülkenin kontrolü altındaki, işgal altındaki topraklar dışındaki herhangi bir bölgenin sivil halkına, 69. maddede belirtilen malzemeler yeterli bir şekilde sağlanmazsa, ilgili tarafların bu tür yardım eylemlerinde mutabakatı sağlanmak kaydıyla, insani ve tarafsız nitelikte olan ve herhangi bir olumsuz ayrımcılık yapılmadan yürütülen yardım eylemleri gerçekleştirilecektir. Bu tür yardım teklifleri, silahlı çatışmaya müdahale veya dostça olmayan eylemler olarak değerlendirilmeyecektir. Yardım gönderilerinin dağıtımında, Dördüncü Sözleşme veya bu Protokol uyarınca ayrıcalıklı muamele veya özel koruma sağlanması gereken çocuklar, hamile kadınlar, doğum hastaları ve emziren anneler gibi kişilere öncelik verilecektir.

2. Çatışmaya taraf olanlar ve her Yüksek Sözleşmeci Taraf, bu Bölüm uyarınca sağlanan tüm yardım malzemelerinin, teçhizatın ve personelin, bu yardım karşı tarafın sivil halkına yönelik olsa bile, hızlı ve engelsiz bir şekilde geçişine izin verecek ve kolaylaştıracaktır.

3. Çatışmaya taraf olanlar ve 2. paragraf uyarınca yardım malzemelerinin, teçhizatın ve personelin geçişine izin veren her Yüksek Sözleşmeci Taraf:

(a) arama dahil olmak üzere bu tür geçişlere izin verilen teknik düzenlemeleri belirleme hakkına sahip olacaktır;

(b) bu izni, bu yardımın dağıtımının bir Koruyucu Gücün yerel denetimi altında yapılması koşuluna bağlayabilir;

(c) hiçbir şekilde, yardım gönderilerini amaçlanan amaçtan saptırmayacak veya bunların iletilmesini geciktirmeyecektir; ancak ilgili sivil halkın çıkarları açısından acil zorunluluk gerektiren durumlar hariç.

4. Çatışmanın tarafları yardım gönderilerini koruyacak ve bunların hızlı dağıtımını kolaylaştıracaklardır.

5. Çatışmaya taraf olanlar ve ilgili her Yüksek Sözleşmeci Taraf, 1. paragrafta sözü edilen yardım eylemlerinin etkili uluslararası koordinasyonunu teşvik edecek ve kolaylaştıracaktır.” emredici hükümleri bulunmaktadır.

Uluslararası hukuka göre, İsrail’in sivillere insani yardım ulaştırılmasını garanti etmek zorunluluğu vardır. Ancak soykırımcı İsrail, 2006 yılından bu yana sürdürdüğü ablukayı 7 Ekim 2023 tarihi itibarıyla Gazze’de tam bir ablukaya dönüştürerek bölge nüfusunu gıda, su, elektrik, yakıt ve tıbbi malzemelerden yoksun bırakmıştır. Bu abluka ise, geniş çaplı açlık ve felaket boyutlarında insanlık dışı şartları beraberinde getirmiştir.

III. AKSA TUFANI SONRASI GAZZE’DE ABLUKA

7 Ekim 2023 tarihinde Filistinli direniş gruplarından İzzeddin El Kassam Tugayları, yıllardır ülkesi açık hava hapishanesine çevrilmiş, en temel ihtiyaçlardan dahi mahrum bırakılmış Gazze halkı üzerindeki insanlık dışı ablukayı sonlandırmak ve işgalcileri geri çekilmeye zorlamak amacıyla “Aksa Tufanı” adını verdikleri bir operasyon başlatmıştır.

İşgalci İsrail yönetimi yaklaşık bir asırdır Filistinlilerin temel haklarını gasp ettiği gibi manevi değerlerine de saldırılarda bulunmuştur. Müslümanlar açısından en kutsal mekânlardan biri olan Mescidi Aksa’nın giriş çıkışı siyonistler tarafından kontrol altına alınmış ve Filistinlilerin istedikleri zaman gidip orada ibadet etmeleri engellenmiştir. Filistin topraklarını işgalden kurtarmak, Mescid-i Aksa’yı özgürlüğüne kavuşturmak her Filistinlinin vazgeçilmez arzusudur. Nitekim el-Kassam Tugayı komutanı Muhammed el Deif, saldırı sırasında yaptığı açıklamada bu harekâtın “Mescid-i Aksa’nın avlusunda Peygamber Efendimizi aşağılamaya cüret eden

İsraililerin Mescid-i Aksa'ya yönelik günlük saldırılarına” misilleme olduğunu ifade ederek buna işaret etmiştir¹¹.

İsrail üzerinde derin etkiler yaratmış olduğu görülen Aksa Tufanı saldırısından yaklaşık üç saat sonra İsrail Hava Kuvvetleri, Gazze’ye hava saldırıları başlatmıştır. Akabinde Başbakan Binyamin Netanyahu savaş durumunda olduklarını ilan etmiş, Savunma Bakanı Yoav Gallant ise “Gazze tamamen ablukaya alınacak. Ne elektrik ne yiyecek ne su ne de yakıt olacak. İnsansı hayvanlarla savaşıyoruz ve ona göre hareket edeceğiz.” ifadelerini kullanmıştır¹².

İsrail’in “meşru müdafaa hakkı” bağlamında başlattığını öne sürdüğü saldırılar ve uygulanan vahşet, Filistin tarihinin hiçbir dönemiyle karşılaştırılamayacak derecede ağırdır. Hukuksuzluk, katliam ve zulüm adeta zirve yapmıştır. İnsanlık tarihinin en büyük katliamını ve soykırımını yapan, savaş hukukunun bütün ilkelerini çiğneyen katil İsrail, bunları yaparken bebek, çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve hasta ayırımı yapmamaktadır. İbadethaneleri, hastaneleri ve okulları tüm dünyanın gözü önünde bombalayan işgalci İsrail, bütün dünyaya ve insanlığa meydan okumaktadır.

Meşru müdafaa hakkı, gayrimeşru güç kullanımı karşısında başvurulabilen bir haktır. Burada esasen meşru müdafaa hakkını kullanan tarafın Filistin tarafı olduğunu vurgulamak gerekir. Zira işgale uğrayan taraf Filistin’dir ve her an meşru müdafaa hakkını kullanma hakkını elinde bulundurmaktadır. Bu durum, Uluslararası Adalet Divanının (UAD) İsrail’in Filistin topraklarında inşa ettiği duvara dair verdiği danışma görüşünde de Mahkeme tarafından açıkça ifade edilmiştir¹³.

Uluslararası Adalet Divanı, 26 Ocak 2024, 28 Mart 2024 ve 25 Mayıs 2024 tarihlerine ait ihtiyati tedbir kararlarıyla, işgalci İsrail’in soykırım yapma olasılığını kabul ederek Gazze Şeridi’ndeki Filistinlilere acilen ihtiyaç duyulan temel hizmetlerin ve insani yardımın sağlanmasını mümkün kılacak acil ve etkili tedbirler almasını İsrail’den istemiştir.

Uluslararası Adalet Divanı 28 Mart 2024 tarihli kararında, Filistin’de açlığın ve kıtlığın varlığını ortaya koyacak biçimde; “Gazze’deki Filistinlilerin karşı karşıya kaldığı kötüleşen yaşam koşulları, özellikle de kıtlık ve açlığın yayılması göz önünde bulundurulduğunda, İsrail, Birleşmiş Milletler ile tam işbirliği içinde, gecikmeksizin, kara geçiş noktalarının kapasitesini ve sayısını artırarak ve gerektiği kadar uzun süre açık tutarak, ilgili tüm taraflara, gıda, su, elektrik, yakıt, barınak, giyim, hijyen ve sanitasyon gereksinimleri ile tıbbi malzeme ve tıbbi

¹¹ <https://hertaraf.com/koseyazisi-prof-dr-enver-arpa-hamas-in-aksa-tufani-harekatinin-perde-arkasi-3887>

¹² <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israilsavunma-bakani-gallant-gazze-tamamen-ablukaya-alinacak/3012491>

¹³ Yücel ACER. İsrail’in Gazze’deki Suçları, SETA, 2023.

bakım dahil olmak üzere acilen ihtiyaç duyulan temel hizmetlerin ve insani yardımının sağlanması için gerekli ve etkili tüm önlemleri almasına” hükmetmiş, ancak daha önce de birçok kez yaşandığı üzere terör çetesi İsrail bu kararlara uymamıştır.

Devletlerarası ihtilaflara yönelik Divanın vermiş olduğu ihtiyati kararlar kesin hüküm mahiyetindedir. Dolayısıyla İsrail’in karara uyması uluslararası hukuk açısından bir zarurettir. Ancak İsrail ve destekçileri hukuk tanımazlıkları nedeniyle Gazze’de soykırıma devam etmektedirler¹⁴.

IV. 2 MART 2025 SONRASI YARDIM DAĞITIMI ADI ALTINDA SOYKIRIMA DÖNÜŞEN ABLUKA UYGULAMASI

A) 2 Mart 2025 tarihi sonrasında İşgalci İsrail’in Abluka Uygulaması

Gazze’de 19 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe giren ateşkes ve esir takası anlaşması, 42 günün ardından 2 Mart 2025 tarihinde sona ermişti.

Siyonist İsrail’in Gazze’de açlığı bir savaş silahı olarak kullanmak suçlamasıyla savaş suçu ve insanlığa karşı suçlar işlediği için hakkında Uluslararası Ceza Mahkemesince verilen yakalama ve tutuklama kararı bulunan Başbakan Binyamin Netanyahu, 2 Mart’ta yaptığı açıklamada, Gazze Şeridi’ne her türlü insani yardım malzemesinin girişinin durdurulmasına karar verildiğini duyurmuştu. 2 Mart’tan itibaren Gazze’ye insani yardım geçişleri kapatılarak Gazze halkı açlığa sürüklenmişti.

İşgalci İsrail, 1 Mayıs 1950’de Filistin’de faaliyete geçen ve 75 yıldır bu bölgede yardım faaliyetlerinde bulunan, birçok büyük gıda deposu, gıda dağıtım merkezleri ve 12 bin personeli bulunan Birleşmiş Milletler Yakın Doğu’daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı (UNRWA)’nın çalışmalarını 30 Ocak 2025 tarihinde yasaklamıştır. Yardım faaliyetlerinde deneyimli bu örgütün çalışmaları engellenmiş, açlığın bir silah olarak kullanılarak tüm Gazze halkının zorla yerinden edilmesi ve bölgenin tamamen işgal edilmesi amaçlanmıştır.

B) 2 Mart 2025 tarihinden sonra Uluslararası Kuruluşların Gazze Ablukasına İlişkin Karar ve Açıklamaları

1. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu

¹⁴ Abdülkadir TOK, İsrail Soykırımına Karşı Hukuki Bir Yaptırım Önerisi: Tanıma Kararının Askıya Alınması, İnsamer, 2025

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 12 Haziran 2025 tarihli "**İşgal Altındaki Doğu Kudüs ve İşgal Altındaki Filistin Topraklarının Geri Kalanındaki Yasadışı İsrail Eylemleri**" konulu oturumunda, işgalci güç İsrail'in Gazze'deki ablukayı derhal ve tamamen sona erdirmesi, tüm sınır kapılarını açması ve yardımların Gazze Şeridi'ndeki Filistinli sivil halka derhal ve geniş ölçekte ulaşmasını sağlaması hususundaki kararı kabul etmiştir¹⁵. Kararda açlığın bir savaş silahı olarak kullanılması şiddetle kınanmış, sivillerin uluslararası hukuk kapsamında korunması gerektiği vurgulanmıştır.

2. Uluslararası Af Örgütü

Uluslararası Af Örgütü, 2 Mayıs 2025 tarihinde yaptığı basın açıklamasında, İsrail'in işgal altındaki Gazze Şeridi'ne yardım ve ticari mal girişi yasağını yeniden uygulamaya koyduğu 2 Mart 2025 tarihinden sonra iki ay geçtiğine dikkat çekerek İsrail'in işgal altındaki Gazze Şeridi'ne uyguladığı yıkıcı ablukayı derhal sona erdirmesi gerektiğini belirtmiştir. Açıklamada, bunun bir soykırım eylemi, hukuka aykırı bir toplu cezalandırma şekli ve sivillerin aç bırakılmasını bir savaş yöntemi olarak kullanmanın bir savaş suçu olduğu ifade edilmiştir.

Uluslararası Af Örgütü, "Uluslararası toplum, İsrail'in bu vahşeti ceza almadan işlemesine seyirci kalmamalıdır. Devletler, özellikle de İsrail'in müttefikleri, hemen harekete geçmeli ve İsrail'e baskı yaparak, Gazze'ye yönelik ablukayı derhal kaldırmasını ve insani yardımların engelsiz bir şekilde Gazze'ye girişini ve güvenli bir şekilde dağıtımını sağlayacak somut önlemler almalıdır. Bunun gerçekleşmesi için sürdürülebilir bir ateşkes şarttır¹⁶." şeklinde önerilerini de belirtmiştir.

3. Dünya Sağlık Örgütü

Dünya Sağlık Örgütü, 12 Mayıs 2025 tarihli basın bülteninde, Gazze'de devam eden abluka nedeniyle gıda da dahil olmak üzere insani yardımların kasıtlı olarak kesilmesiyle kıtlık riskinin arttığı, Gazze'nin 2,1 milyonluk nüfusunun tamamının uzun süreli gıda kıtlığıyla karşı karşıya kaldığı, yaklaşık yarım milyon insanın açlık, akut yetersiz beslenme, hastalık ve ölüm gibi felaketlerle boğuştuğu, bunun dünyanın en kötü açlık krizlerinden biri olduğu ve gerçek zamanlı olarak yaşandığı belirtilmiştir.

¹⁵ <https://news.un.org/en/story/2025.06.1164346>

¹⁶ <https://www.amnesty.org.tr/icerik/israilisgal-altindaki-filistin-topragi-iki-aydir-suren-acimasiz-ve-insanlik-disi-kusatma-israilin-gazzedeki-soykirim-niyetinin-bir-baska-kanitidir>

Dünya Sağlık Örgütü'nün üyesi olduğu Entegre Gıda Güvenliği Aşama Sınıflandırması (IPC) ortaklığı tarafından 12 Mayıs 2025 tarihinde yayımlanan son gıda güvenliği analizinde şu acı tablo yer almaktadır¹⁷:

“11 Mayıs'tan Eylül 2025 sonuna kadar, bölge, Acil Durum (EÖK Aşaması 4) olarak sınıflandırılmıştır ve nüfusun tamamının Kriz veya daha kötü akut gıda güvensizliği (EÖK Aşaması 3 veya üzeri) ile karşı karşıya kalması beklenmektedir. Bu kapsamda 470.000 kişi (nüfusun %22'si) en kötü seviye olan Felaket (EÖK Aşaması 5), bir milyondan fazla kişi (nüfusun %54'ü) Acil Durum (EÖK Aşaması 4) ve kalan yarım milyon kişi (nüfusun %24'ü) Kriz (EÖK Aşaması 3) olarak sınıflandırılmıştır.

Bu, önceki Entegre Gıda Güvenliği Aşama Sınıflandırması analizine (Ekim 2024'te yayınlanmıştır) ve 1 Nisan- 10 Mayıs 2025 arasında tespit edilen zaten kötü şartlara kıyasla önemli bir kötüleşmeye işaret etmektedir. Bu süre zarfında, 1,95 milyon kişi (%93) Kriz veya daha kötü (IPC Faz 3 veya üzeri) olarak sınıflandırılmıştır; bunların 244.000'i (%12) IPC Faz 5'te (Felaket) ve 925.000'i (%44) IPC Faz 4'te (Acil Durum) yer almaktadır.

Önümüzdeki 11 ay boyunca (Nisan 2025-Mart 2026) beş yaş altı yaklaşık 71.000 çocuğun akut yetersiz beslenmeye maruz kalması, bunlardan 14.100'ünün ağır seyretmesi beklenmektedir. Ayrıca, bu dönemde yaklaşık 17.000 hamile ve emziren kadının da akut yetersiz beslenme tedavisine ihtiyaç duyacağı öngörülmektedir.”

4. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü ile Dünya Gıda Programı tarafından oluşturulan ve 16 Mayıs 2025 tarihinde yayımlanan Gıda Krizine Karşı Küresel Ağın hazırladığı Küresel Gıda Krizi Raporunda, insani yardımların kesildiği Gazze'de akut gıda güvensizliğinin en son aşama olan "felaket/kıtlık" seviyesinde olduğu bildirildi¹⁸.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, Gazze'de kıtlık tehlikesi, tarımın tamamen çöküşün eşiğinde olması ve ölümcül salgın hastalıkların ortaya çıkma olasılığı göz önüne alındığında, insani erişimin derhal yeniden sağlanması ve ablukaların kaldırılması çağrısında bulundu.

5. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi

BM Çocuk Hakları Komitesi 21 Mayıs 2025 tarihinde yaptığı basın açıklamasında, uluslararası topluma, Gazze'ye temel gıda ve tıbbi malzemelerin derhal ve sürekli olarak ulaştırılmasına

¹⁷ <https://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1159596/>

¹⁸ <https://www.fsinplatform.org/report/global-report-food-crises-2025/>

izin vermesi konusunda İsrail'e baskı yapma çağrısında bulundu. Açıklamada, “İnsani yardım erişiminin engellenmesinin üzerinden 11 haftadan fazla bir süre geçmesine rağmen gıda güvenliği krizi hızla kötüleşiyor; 50’den fazla çocuk açlıktan öldü ve çok sayıda kişi de ölümün eşiğinde. Abluka devam ederse daha fazla çocuk ölecek ve önümüzdeki yıl beş yaş altı 71.000'e kadar çocuk akut yetersiz beslenme sorunuyla karşı karşıya kalabilir" denildi.

Filistin Sağlık Bakanlığı, soykırımcı İsrail’in dayattığı kıtlık sebebiyle 1 Ağustos 2025 tarihi itibarıyla Gazze’de açlıktan 91’i çocuk 160 kişinin vefat ettiğini bildirdi¹⁹

C) SOYKIRIM ARACI: GAZZE’YE İNSANİ YARDIM VAKFI

Gazze’ye İnsani Yardım Vakfı (Gaza Humanitarian Foundation), 2025 yılı Şubat ayında İsviçre’nin Cenevre kentinde güya "kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum örgütü" olarak kurulmuştur. Ancak Vakfın arkasında ABD ve İsrail basınında yer alan haberlere göre Tel Aviv ve Washington yönetimleri bulunmaktadır. ABD’nin New York Times ve İsrail’in Times of Israel gazetelerinin haberlerinde, vakıf projesinin İsrail’in fikri olduğu belirtilmektedir²⁰.

Vakfın eski genel direktörü Jake Wood, kurum faaliyete başlamadan hemen önce, 25 Mayıs 2025 tarihinde istifa etmiş, buna gerekçe olarak planların, “insanlık, tarafsızlık, ayırım gözetmeme ve bağımsızlık” gibi insani ilkelerle uyuşmadığını göstermiştir.

Gazze hükümetine bağlı İçişleri Bakanlığı, Siyonistlerin "Gazze’ye İnsani Yardım Vakfı" adlı kuruluş kisvesi altında yardım dağıtımını bir güvenlik ve istihbarat operasyonu olarak kullanacaklarını, modern teknolojilerle Filistinli vatandaşlara zarar vermeye ve onları bir bataklığa sürüklemeye çalıştıklarını duyurmuştur.

Yedioth Ahronoth gazetesi, Gazze’ye İnsani Yardım Vakfı’nın kurulmasının temel amacının, Hamas’ın denetimini zayıflatmak, insani yardımları İsrail’in kontrolündeki bölgelere ulaştırmak ve Gazze halkını Hamas’tan ayırmak olduğunu açıklamıştır.

Haaretz gazetesinin haberine göre ise proje, Filistinliler hakkında bilgi toplamayı, onları güvenlik kontrollerine tabi tutmayı ve gıda yardımını güvenlik sicili temiz olanlara dağıtmayı amaçlamaktadır.

¹⁹ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israilin-kitligi-dayattigi-gazgede-acliktan-hayatini-kaybedenlerin-sayisi-160-a-cikti/3646911>

²⁰ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israil-gazze-ye-insani-yardim-vakfi-maskesiyle-filistinlileri-goce-zorlamayi-planiyor/3580915>

Birleşmiş Milletler, uluslararası hukuk uzmanları ve sivil toplum kuruluşları vakfın faaliyetlerinden dolayı endişelerini dile getirmişlerdir. Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım Ajansının (UNRWA) eski sözcüsü Christopher Gunness, İsrail'in açlığı bir savaş silahı olarak kullandığını ve asıl amacının etnik temizlik ve Gazzelileri zorla yerinden etmek olduğunu belirtmiştir. Yapılanların İsrail'in soykırım niyetinin bir parçası olduğunu ve Amerika'nın da bunu desteklediğini söyleyen Gunness, kısıtlamaların kaldırılarak Filistinli Mültecilere Yardım Ajansının yeniden Gazze'de yardım faaliyetlerine başlatılması gerektiğini vurgulamıştır.

İsrail'deki Ben Gurion Üniversitesi Sosyoloji ve Antropoloji Bölümünde öğretim üyeliği yapan ekoloji araştırmacısı Doç. Dr. Yaakov Garb tarafından hazırlanan “Gazze'de İsrail/Amerikan/Gazze'ye İnsani Yardım Vakfı ‘Yardım Dağıtımı’ Bileşimleri: Veri Seti ve Konum, Bağlam ve İç Yapının İlk Analizi” isimli Rapor, 3 Haziran 2025 tarihinde Harvard Dataverse Platformu üzerinden erişime açılmıştır²¹. Raporda, Gazze'ye İnsani Yardım Vakfına ait yardım dağıtım merkezleri ayrıntılı şekilde incelenmiş ve bu merkezlerin asıl amacının sivilleri belirli bölgelere yönlendirmek, gözlemlemek, nüfusu parçalayarak yönetmek ve nihayetinde zorla yer değiştirmeleri kolaylaştırmak olduğunu öne sürülmüştür.

Raporun sunduğu veriler ve analizler, Gazze'de insani yardım adı altında uygulamaya konan sistemin aslında askerî mantıkla işleyen, sivillerin güvenliğini tehlikeye atan ve uluslararası hukuka aykırı bir yapı olduğunu güçlü biçimde ortaya koymaktadır. Raporun yazarı Yakoov Garb şu tarifi yapmaktadır: “Bu yapı, yardım getirmiyor; halkı tehlikeye, kontrol altına ve baskıya itiyor.”

Dünya çapında 200'den fazla sivil toplum kuruluşu Gazze'de insani yardım dağıtımını kontrol altına alan İsrail'e tepki göstererek Gazze'deki ölümcül İsrail dağıtım planının sonlandırılması, BM öncülüğündeki mevcut koordinasyon mekanizmalarına geri dönülmesi ve İsrail hükümetinin yardım ve ticari malzemeler üzerindeki ablukasının kaldırılması için derhal harekete geçilmesi çağrısında bulundular.

Sivil Toplum Kuruluşları 1 Temmuz 2025 tarihinde yaptıkları ortak açıklamada, Gazze genelinde geçici ateşkes sırasında faaliyet gösteren 400 yardım dağıtım noktasının yerini artık sadece dört askeri kontrol altındaki dağıtım noktası aldığını, bu durumun, iki milyon insanı,

²¹ <https://dataverse.harvard.edu/dataset.xhtml?persistentId=doi:10.7910/DVN/QB75LB>

gıdaya ulaşmaya çalışırken her gün silahlı çatışmalara ve toplu ölümlere maruz bıraktığını, insanları açlıkla ölüm arasında seçim yapmaya zorladığını ifade etmişlerdir²².

D) YARDIM KATLIAMI

Bugün Gazze halkı ya aç kalmak ya da ailelerini doyurmak için çaresizce yiyecek bulmaya çalışırken vurulma riskini göze almak şeklinde zor bir seçimle karşı karşıya bırakılmaktadır.

Gazze’de yardım dağıtımını artık tamamen işgal rejimi İsrail ve ABD kontrolünde atanan, askerî geçmişe sahip olan kişilerin kontrolüne bırakılmaktadır. Filistin halkı karar alma ve uygulama süreçlerinden dışlanmakta, bu da “onursuz yardım” anlayışını pekiştirerek bağımsızlık ve direniş gücünü kırmaktadır. Yerel sivil toplum kuruluşları ve uzman olan Birleşmiş Milletler ajanslarının dışlanması, insani yardımın kurumsal altyapısını çökertmektedir. İşgalci orduyla koordinasyon ve işgalci İsrail kontrolündeki limanların kullanımı, yardımları insani niteliğinden çıkararak işgalin ve savaşın bir aracı hâline getirmektedir.

Yardım noktaları hayattan izole, düzensiz, tel örgülerle çevrili ve tehlikeli bölgelerde kurulmakta, Filistinliler oluşturulacak alanlarda yüz tanıma veya biyometrik teknolojiyi kullanılarak yapılan taramadan geçirilerek yardım alanına girebilmektedir. Yardımlara erişim için yüz tanımadan geçmenin ön şart olarak kullanılması insani haklarına aykırı bir uygulamadır.

27 Mayıs 2025 tarihinden itibaren katil İsrail-ABD güdümlü "Gazze’ye İnsani Yardım Vakfı" tarafından insani yardım adı altında kurulan ve birer ölüm tuzağı haline gelen dağıtım bölgelerinde sivillere karşı saldırılar düzenlenmekte, katliamlar yapılmaktadır.

Sivil yardım kuruluşu olarak yanlış tanıtılan Gazze’ye İnsani Yardım Vakfı, aslında kuşatma, açlık ve öldürme politikaları için bir saha çalışanı görevini yürütmektedir. Açlığı bir silah olarak pekiştirecek şekilde yardım dağıtım noktalarının yönetiminde doğrudan rol oynamakta, belirlenmiş ölüm bölgelerine özel güvenlik koruması sağlamaktadır.

Yardım dağıtım noktalarının suç ortakları tarafından yönetilmeye devam etmesi, Filistinli siviller için bir tehdit haline gelmiştir. Bu yerler, sivillerin açlıkla kandırıldığı, ardından bombalandığı veya kasten vurulduğu açık mezarlara dönüşmüştür.

Euro-Med İnsan Hakları İzleme Örgütü, Gazze’ye İnsani Yardım Vakfı’na bağlı güvenlik personelinin yardım dağıtım noktalarının etrafında toplanan sivillere doğrudan el bombası

²² <https://dunyadoktorlari.org.tr/news/gazze-acilikla-olum-tuzaklari-arasinda/>

attığını gösteren video görüntülerinin Vakfın açlık çeken halka karşı sistematik şiddete karıştığının ve ağır uluslararası suçların işlenmesinde aktif rol oynadığının bir başka kanıt olduğunu bildirmiştir²³.

İsrail güçleri ve Amerikan güvenlik güçleri, iki aydan kısa bir süre içerisinde yardım dağıtım noktalarının yakınlarında en az 1000 civarında Filistinliyi öldürdü ve yaklaşık 5.500 kişiyi yaraladı. Bu yerler, kasıtlı olarak öldürme, açlık mimarisi ve insan onurunun aşağılanması araçları olarak kullanılmak üzere tasarlandı.

Filistinli sivillerin yiyecek bulmaya çalışırken öldürülmesi ve yaralanması yoluyla kasıtlı olarak hedef alınması ve açlığın bir silah olarak kullanılması, uluslararası insancıl hukukun ve uluslararası ceza hukukunun açık bir ihlalini teşkil etmektedir. Bu eylemler, Roma Statüsü kapsamında savaş suçları teşkil etmektedir ve bunlar arasında kasten öldürme, sivilleri hedef alma ve açlığın bir savaş yöntemi olarak kullanılması da yer almaktadır; bunların hepsi silahlı çatışmalarda kesinlikle yasaktır.

Sivil halka yönelik bu ihlallerin yaygın ve sistematik niteliği, özellikle sivilleri hedef alan sistematik bir saldırının parçası olarak işlendiğinde öldürme, zulüm ve ağır acıya veya ciddi fiziksel veya ruhsal zarara yol açan insanlık dışı eylemler olmak üzere insanlığa karşı suç unsurlarını oluşturmaktadır.

Bu suçlar, yaşam kaynaklarının sistematik olarak yok edilmesi, insani yardım erişiminin engellenmesi ve sivil halka ölümcül yaşam koşulları dayatılması da dahil olmak üzere daha geniş bir kapsamda ele alındığında, Gazze Şeridi'ndeki Filistinli nüfusun yok edilmesine yönelik açık ve kasıtlı bir niyet ortaya çıkmaktadır. Soykırım Sözleşmesi'nin II. Maddesi'ne göre, bu eylemler, özellikle grubun üyelerinin kasıtlı olarak öldürülmesi ve grubun fiziksel olarak tamamen veya kısmen yok edilmesini sağlayacak yaşam koşullarının dayatılması yoluyla soykırım suçunu teşkil etmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri, bu örgüt ve başka araçlarla İsrail'in suçlarına siyasi, lojistik, finansal ve askeri destek sağlamaya devam etmekte ve başta Başkan Donald Trump olmak üzere mevcut ve eski Amerikalı yetkililerin uluslararası cezai sorumluluğu bulunmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri, birçok kişi ve kurumun endişelerine ve yardım dağıtım noktaları yakınında yaşanan ölümlere rağmen, Gazze'de faaliyet gösteren ve tartışmalı bir kuruluş olan

²³ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/euro-med-uluslararası-toplum-israilin-insanlik-disi-yardim-mekanizmasini-durdurmal/-/3586023>

Gazze'ye İnsani Yardım Vakfı'na 26 Haziran 2025 tarihinde 30 milyon dolarlık bir fon sağlamıştır²⁴.

Gazze'de Filistinlilere karşı soykırım suçunu işlerken açlığı bir silah olarak kullanan ve onları ulusal bir grup olarak ortadan kaldırmayı hedefleyen İsrail, hiçbir koşulda herhangi bir insani operasyonda meşru bir taraf olarak kabul edilemez. İsrail'in yardım çalışmalarını organize etmesine veya denetlemesine dahil olması demek, Filistin nüfusunu yok etmek, hayatta kalanlara zorlayıcı tercihler dayatmak, varlıklarını yok etmeyi ve topraklarını zorla ilhak etmeyi amaçlayan sömürgeci zihniyetin soykırım yapmasını kolaylaştırmak demektir.

İşgalci güç olarak İsrail, uluslararası insancıl hukuk uyarınca Gazze Şeridi'ndeki sivil halkın temel ihtiyaçlarını karşılamak ve insani yardımların girişini sağlamakla yükümlüdür. Ancak bu yükümlülük, hiçbir koşulda İsrail'e bu yardımların dağıtımını yönetme veya kontrol etme yetkisi vermez. İnsani yardımın dağıtımını yalnızca tarafsız ve uzman insani aktörlerin elinde kalmalıdır. İsrail'in bu sürece herhangi bir askeri veya siyasi müdahalesi, uluslararası hukukun ciddi bir ihlali ve yardım çalışmalarının insani amacının çarpıtılması anlamına gelir.

V. SONUÇ

Yaşama hakkı doğuştan kazanılan, dokunulamaz, vazgeçilemez ve devredilemez kutsal bir haktır.

İnsani uluslararası hukukun en tartışmasız ve birinci prensibi sivillerin prensip olarak korunması ve sivillerin askeri saldırıların hedefleri dışında tutulmasıdır. Uluslararası insancıl hukuk kuralları uyarınca hem Cenevre Sözleşmeleri hem de teamül normları açısından sivil halkın aç bırakılması ve temel ihtiyaçlarına erişimin imkânsız kılınması yasaklanmıştır.

İşgalci İsrail yönetiminin abluka özelinde birçok uluslararası hukuk ihlali yaptığı açıktır. Birleşmiş Milletler ve uluslararası yargı mercileri tarafından ihlale ilişkin verilmiş kararlar ne yazık ki bir yaptırım olmadığı için bir işe yaramamaktadır. Gazze'de hala abluka durumu devam etmekte ve kendi vatanlarında aylardır sürgün hayatı yaşayan Gazze halkı tüm Dünyanın gözü önünde açlıktan ölüme ve apaçık bir soykırıma mahkûm edilmektedir.

Tüm dünya devletleri, işgalci İsrail'in Filistinlilere yönelik ihlallerini politik, diplomatik ve ekonomik olarak sürdürülemez hale getirmek için harekete geçmeli ve bir an önce Gazze'ye

²⁴ <https://www.dailyummah.com/abdden-gazze-tartismali-yarim-30-milyon-dolar-gazze-insani-yarim-vakfi-na-aktarildi>

uygulanan abluka sona erdirilmelidir. Ambargo kırılarak uluslararası insani yardım konvoylarının Gazze Şeridi'ne derhal girmesi sağlanmalıdır.

İsrail'e kapsamlı bir silah ambargosu uygulanmalı ve silah satışları ile askeri destek hem özel şirketler hem de devlet işletmeleri dahil olmak üzere durdurulmalıdır.

Uluslararası Ceza Mahkemesi 21 Kasım 2024 tarihinde soykırımcı İsrail Başbakanı Netanyahu ve eski Savunma Bakanı Gallant hakkında "yiyecek, su, elektrik, yakıt ve özel tıbbi malzemelerin eksikliğinin, Gazze'deki sivil nüfusun bir kısmının yok olmasına yol açacak yaşam koşulları yarattığına ve bunun sonucunda yetersiz beslenme ve susuzluk nedeniyle çocuklar da dahil olmak üzere sivillerin ölümüne yol açtığına inanmak için makul gerekçeler bulunduğu" karar vererek tutuklama emri çıkarmıştır. Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin İşgalci İsrail yöneticilerine ilişkin verdiği tutuklama kararı tüm dünya devletlerince uygulanmalıdır.

Siyonist İsrail'in, yardımları ölüm silahına ve soykırıma dönüştürmesi, zorla yerinden etme ve denetim amacıyla kullanması ve ayrımcı yardım dağıtım bölgeleri oluşturması gibi uluslararası hukuku ihlal eden her türlü girişimine karşı çıkılmalıdır.

Uluslararası Ceza Mahkemesi, soruşturmalarını hızlandırmalı ve Gazze Şeridi'nde işlenen uluslararası suçlara karışan tüm İsraili yetkililer için tutuklama emri çıkarmalıdır. Bu suçlar resmen tanınmalı ve soykırım eylemleri olarak ele alınmalıdır. Roma Statüsü'ne Taraf Devletlere, Mahkeme ile tam iş birliği yapma, tutuklama emirlerinin uygulanmasını sağlama ve failleri adalete teslim etme konusundaki yasal yükümlülükleri hatırlatılmaktadır.

Uluslararası ve ulusal yargı organları, ABD Başkanı Donald Trump'ın Gazze Şeridi'ndeki soykırıma iştirakinden dolayı cezai olarak hesap vermesini sağlamak için harekete geçmelidir. Bu, Trump'ın zorla dayatılan ve açlıktan ölen sivillere karşı kitlesel katliam alanlarına dönüştürülen İsrail yardım dağıtım mekanizmasını benimsemesi ve doğrudan desteklemesinin yanı sıra, yönetiminin İsrail'in 21 aydan uzun süredir bu suçu işlemesine ve genişletmesine olanak tanıyan tam kapsamlı askeri, mali, siyasi ve diplomatik destek sağlamasını da kapsamaktadır²⁵.

Uluslararası toplum ve suç ortağı hükümetler, İsrail-Amerikan Gazze'ye İnsani Yardım Vakfı'nın Gazze Şeridi'nin orta ve güneyindeki yardım dağıtım noktalarında açlıktan ölmek

²⁵ <https://euromedmonitor.org/en/article/6785/Deir-al-Balah-airstrike-highlights-Israel%E2%80%99s-policy-of-starving-and-targeting-Gaza-civilians-seeking-food>

üzere olan sivillere karşı vicdansızca işlediği cinayetlerin, soykırım suçunun sorumluluğunu taşımaktadır.

Gazze'ye İnsani Yardım Vakfı'nın faaliyetleri derhal durdurulmalı ve yetkililerinin dağıtım merkezlerindeki sistematik toplu katliamlara karıştıkları gerekçesiyle uluslararası ve ulusal mahkemelerde yargılanmalarını sağlamak için bağımsız bir uluslararası soruşturma başlatılmalıdır.

Gazze'ye İnsani Yardım Vakfı ve olayla ilgili tüm kurum ve kişilerin, mağdurlara ve ailelerine verilen ağır zararlar için tazminat ödemesini talep ederek ulusal mahkemelerde hukuk davaları açılması sağlanmalıdır. Bu zararlar arasında ölümler, fiziksel ve psikolojik yaralanmalar ve yaşam, beslenme ve onur haklarından zorla mahrum bırakılmalar da yer almaktadır. Mağdurlar için adaletin sağlanması, cezasızlığın sona erdirilmesi ve gelecekte insani yardım kisvesi altında suç işlenmesinin önlenmesi için, olaya karışanların cezai ve hukuki sorumluluğunun tespiti önemlidir.

İnsanlığın kurtuluşu ancak Gazze'nin kurtuluşuna bağlıdır.